

મોતીયારો

--ડૉ. આઈ. કે. વીજળીવાળા

ચાલો, એક ચીકી લખીએ-એક ફોન કરીએ..

ક્યારેક અમસ્તા જ ચાલો, કોઈને ચીકી લખી નાખીએ કે...આજે તમે લોકો અમને ખુબ જ યાદ આવ્યા !

ક્યારેક બસ, અમસ્તા જ કોઈકને ફોન કરીએ અને કહીએ કે...બસ, અમસ્તા જ તમને હલ્લો કરવા, તમારો અવાજ સાંભળવા જ ફોન કર્યો !

ક્યારેક બાળપણના કોઈ ગોઠીયાને કે સ્કુલ કે કોલેજના કોઈ સહાધ્યાયીને એ સમયે બની ગયેલો કોઈ ખુબ જ આનંદનો પ્રસંગ લખીએ કે કહી પાડીએ !

આપણે મોટા ભાગે કંઈક અગત્યનું કામ પડે તો જ કોઈને યાદ કરતા હોઈએ છીએ. એના કરતાં ક્યારેક કંઈ કામ ન હોય તો પણ બસ અમસ્તા જ કોઈને યાદ કરીએ તો સામી વ્યક્તીને કેટલી બધી ખુશી થશે એ વીચાર કર્યો છે ક્યારેય? અને જો આમ જ આનંદની ક્ષણો અને ખુશીના અવસરોને બધા એકબીજાને વહેંચતા રહેશે તો આ નાનકડી દુનિયાને આનંદનું ઉપવન બનતાં કેટલી વાર લાગશે?

તો ચાલો, આજે આપણે આવું જ કંઈક કરીએ ! કોઈને યાદ કરીએ, કોઈને લખીએ, બસ, સાવ અમસ્તા જ ! (પાન : ૪૫)

દીવાલમાં ખીલો

એક છોકરો. ઉંમર હશે ૧૩ કે ૧૪ વરસની. પણ મગજ બહુ તેજ. વાતવાતમાં ગુસ્સે થઈ જાય. તોડ-ફોડ શરુ કરી દે. વસ્તુઓ ફેંકે. બરાડા પાડવા માંડે. કંઈ કેટલીયે વારે એનો ગુસ્સો ઉતરે. માબાપ બીચારા હેરાન-પરેશાન થઈ ગયેલાં. ઘણો સમજાવ્યો. ધમકાવ્યો. અરે, શીક્ષા પણ કરી જોઈ! પણ પથ્થર પર પાણી. પેલા બંધુમાં કોઈ જાતનો ફરક જ નહીં! કંટાળીને એને એક મનોચીકીત્સક પાસે લઈ જવામાં આવ્યો. ઘણો વખત એનો ઉપચાર ચાલ્યો. પણ પરીણામ મીઠું! છેલ્લે એના બાપે એક ઉપાય શોધી કાઢ્યો. એણે થોડાક ખીલા અને એક હથોડી છોકરાને લાવી આપી કહ્યું કે જ્યારે જ્યારે એને દાઝ ચડે-ગુસ્સો આવે ત્યારે ત્યારે એણે ઘરની ફેન્સિંગ(વંડી)માં એક ખીલો ઠોકવો !

પ્રથમ દીવસે છોકરાએ વંડીમાં ૩૮ ખીલા ઠબકારી દીધા ! જેમ જેમ દીવસો જતા ગયા તેમ તેમ ખીલાઓ લગાડવાનું પ્રમાણ ઘટતું ચાલ્યું. બાળકને સમજાતું ગયું કે દીવાલમાં ખીલો મારવા કરતાં મગજ ઠેકાણે રાખવું વધારે સહેલું છે. આખરે એક દીવસ એવો આવી પહોંચ્યો કે એણે આખા દીવસમાં એક પણ વખત મગજ ગુમાવ્યું નહીં. એ દીવસે એણે દીવાલમાં એક પણ ખીલો ન માર્યો !

એ દીવસે એ પોતાના પીતા પાસે ગયો અને કહ્યું કે, 'પીતાજી, ! આજે હું એક પણ વખત ગુસ્સે નથી થયો અને દીવાલમાં એક પણ ખીલો નથી માર્યો.'

બાપ કહે : 'ખુબ સરસ, બેટા ! હવે એક કામ કર. દીવસમાં તને જેટલી વાર ગુસ્સો ચડે અને તું એને બરાબર કાબુમાં રાખી શકે, તેટલી વાર તારે દીવાલમાંથી એક એક ખીલો કાઢતો જવાનો.'

બીજા દીવસથી છોકરાએ જેટલી વખત પોતે ગુસ્સા પર સંયમ રાખી શકે તેટલી વખત અગાઉ બેસાડેલામાંથી એક ખીલો કાઢવાનું શરુ કર્યું. જ્યારે બધા જ ખીલા નીકળી ગયા ત્યારે તે ફરી વખત પીતા પાસે ગયો અને કહ્યું કે બધા ખીલા દીવાલમાંથી નીકળી ગયા છે.

બાપે દીકરાને ગળે વળગાડ્યો. એને ખુબ જ આનંદ થયો. પછી તેને હાથ પકડીને દીવાલ પાસે લઈ ગયો. એણે કહ્યું, 'બેટા ! તેં ઉત્તમ અને અદ્ભુત પ્રયત્ન કર્યો છે. તારું અને મારું ધ્યેય પુરું થયું. પણ આ દીવાલ સામે તેં જાણ્યું? એમાં પડી ગયેલાં કાણાં તેં જોયાં? એ હવે પહેલાંના જેવી ક્યારેય નહીં બની શકે. તમે જ્યારે ગુસ્સામાં બીજાને કંઈક અપમાનજનક વેણ કહી નાખો છો ત્યારે એ શબ્દો પણ

સાંભળનારના હૃદયમાં આવો છેદ મુકી જતા હોય છે. એ ઘા પછી કાયમ માટે રહી જતો હોય છે. ‘માફ કરી દો’ એમ કહી દેવાથી સામી વ્યક્તિ એ ઘાને ભુલી શકે; પરંતુ એણે કરેલો ઉઝરડો ક્યારેય નથી રુઝાતો. તલવાર કે શસ્ત્રોનો ઘા તો ફક્ત શરીરને જ અસર કરે છે; પરંતુ શબ્દોનો ઘા તો આત્માને ઈજા પહોંચાડે છે. તું સુધરી ગયો તેનો મને ખુબ જ આનંદ થયો છે. મારી આ વાત તું સમજી શકશે એવું લાગ્યું એટલે જ હું તને આ શબ્દો કહી રહ્યો છું...’ બાપ આગળ બોલી ન શક્યો. દીકરો પણ સજળ નયને સાંભળી રહ્યો !

મારા વહાલા મીત્રો..., તમારા દીલની દીવાલમાં અજણપણે મારાથી ક્યારેય પણ કટુ શબ્દોનો ખીલો મરાઈ ગયો હોય તો મને માફ કરજો. (પાન : ૪૭)

આગલી હારોળ

જીંદગી એ તમારું થીયેટર છે.

તમારા પ્રેક્ષકોને સંભાળપુર્વક આમંત્રણ આપો. દરેકને પ્રથમ હારોળમાં ક્યારેય સ્થાન નથી અપાતું. ઘણા લોકો એવા હોય છે જેમને પાછળની દુરની હારોળમાં જ રાખવા જોઈએ. અમુક લોકો સાથેના સંબંધો જતા કરવામાં નુકસાન કરતાં ફાયદો વધારે થતો હોય છે.

તમારી આજુબાજુના સંબંધોને ચકાસી જુઓ. કયા સંબંધો માથે ચડાવવા જેવા અને કયા પડતા મુકવા જેવા છે એનો ક્યાસ કાઢતા રહો. કયા સંબંધો હતોત્સાહ કરે તેવા છે અને કયા પ્રોત્સાહક છે તે જાણો. કોણ શીખર તરફ લઈ જશે અને કોણ ખીણમાં ધકેલી દેશે તેની ખબર રાખો. કોણ દીલથી તમને ચાહે છે અને કોણ ફક્ત તમારો લાભ ખાટવા તમારી જોડે રહે છે તે અંગે જાગ્રત રહો.

જો તમે ખરેખર ઉમદા ગુણો, સન્માન, વીકાસ, સત્ય તેમ જ પ્રેમના ચાહક તેમ જ યાચક હશો તો તરત જ ખ્યાલ આવી જશે કે તમારી જીંદગીના થીયેટરની આગલી હારોળમાં બેસવાની લાયકાત કોણ ધરાવે છે અને કોને પાછળની લાઈનમાં બેસાડવા જેવા છે.

હમેશાં યાદ રાખો કે તમે તમારી આસપાસ રહેલા લોકોને ન જ બદલી શકો; પરંતુ તમે એવા લોકોને જરૂર પસંદ કરી શકો કે જેમની આસપાસ તમે રહી શકો.

You can't change the people around you, but you can certainly change the people you are around ! (Page : 46)

સુંદર વૃક્ષત્વ

એક રીપોર્ટરે એક વખત ૧૦૪ વર્ષનાં એક માજીને સવાલ પુછ્યો કે, ‘તમારી ઉંમરના લોકો માટે તમારે શું કહેવું છે?’

પેલાં માજી કહે, ‘જીંદગીની સૌથી ઉત્કૃષ્ટ એવી આ ઉંમરના લોકો આનંદથી રહેવાને બદલે ડીપ્રેશનથી-હતાશાથી પીડાતા હોય છે. અરે ! કોઈ જાતની ફીકર વગર કુદરતની નજીક રહીને જીવનને માણવાની આ જ તો ઉંમર છે !’

‘ઘડપણ-Old Ageને તમે કઈ રીતે મુલવશો?’ એવા સવાલના જવાબમાં સીસ્ટર મેરી જેમ્મા બ્રૂક અદ્ભુત શબ્દોમાં કહે છે :

‘જુના-ઘરડા સફરજનના ઝાડ પર જ સૌથી મીઠાં સફરજન આવતાં હોય છે !

‘સૌથી જુનાં રેડવુડનાં વૃક્ષો જ ગૌરવપુર્ણ ઉંચાઈએ પહોંચે છે !

‘જુના વાયોલીનમાંથી જ સૌથી સુંદર અને ઉચ્ચ કક્ષાના સુરો નીકળે છે !

‘મદીરા પણ જેમ જુની થાય તેમ તેનો સ્વાદ વધતો હોય છે.

‘પુરાણા સીકકા, ટીકીટ કે પુરાણા ફર્નીચરને અમુલ્ય ગણવામાં આવે છે.

‘જુના મીત્રોને જ આપણે સૌથી વધારે પ્રેમ કરતા હોઈએ છીએ.

‘હે ભગવાન ! તારો ખુબ ખુબ આભાર કે તેં વૃદ્ધાવસ્થા આપી ! જીંદગીને સમજવાનો મોકો આપ્યો. ઘૈર્ય અને ડહાપણનો અનુભવ કરાવ્યો. શારીરીક તકલીફો છતાં નીઃસ્વાર્થ સ્મીત કરવાની શક્તી આપી. ખરેખર વૃદ્ધાવસ્થા અદ્ભુત છે !’

અને પછી ઉમેરે છે કે, ‘Beautiful People are Acts of Nature, but Beautiful Old People are Works of Art...સુંદર યુવાન કે યુવતી એ કુદરતની કલા છે; પણ સુંદર વૃદ્ધ વ્યક્તિ એ માણસની પોતાની કલા-મહેનતનું પરિણામ છે !’ (મુળ શીર્ષક : Beautiful Old People) (પાન : ૬૦)

--ડૉ. આઈ. કે. વીજળીવાળા- ભાવનગર

સંપર્ક : drikv@yahoo.com

લેખક-પરીચય

‘ઈન્ટરનેટ પર જોવા-વાંચવા મળતું સાહિત્ય આજે તો ઘણાને આંખવગું છે; પણ એ મોટા જનસમુદાયને ઉપલબ્ધ નથી. વળી તે સામગ્રી મોટે ભાગે અંગ્રેજીમાં મળે છે. સ્વભાષાનું અક્ષરજ્ઞાન પણ જ્યાં સો ટકા ન હોય ત્યાં અંગ્રેજી કેટલા વાંચવાના ને સમજવાના? ભારતમાં હજી વીજળી પણ ગામેગામ અને ઘેરેઘેર પહોંચી નથી ત્યાં કમ્પ્યુટર ધરાવનાર કેટલા? આવી પરીસ્થિતિમાં કમ્પ્યુટરની વીજળીનો પ્રકાશ વધારે મોટા સમુદાય સુધી પહોંચે એવા કામની ડૉ. વીજળીવાળાએ શરુઆત કરી છે. પસંદ કરેલું ‘ઈન્ટરનેટી સાહિત્ય’ અહીં એમણે પુસ્તક રુપે રજુ કર્યું છે. આ કામ આવકારપાત્ર અને પ્રશંસાપાત્ર છે.

‘વળી, ડૉ. વીજળીવાળાએ કથાઓને જેમની તેમ રજુ કરી દીધી નથી. એમની ભાષા-ભાવનાથી કથાઓ ભીની બની છે. તેમણે સંકલીત અને અંકીત કરેલી આ કથાઓ વાચકોમાં શ્રદ્ધા, શાંતી અને નીજાનંદ પ્રેરે છે.’

--મહેશ દવે (પુસ્તકના અંતીમ પૃષ્ઠ પરથી સાભાર..)

‘મેડીકલની માહિતી એકત્ર કરતી વખતે મારે વારંવાર ઈન્ટરનેટના ઓવારાઓ ખુંદવાનો વારો આવ્યો. એ વખતે જ્યાં જ્યાં અમૃતભીંદુ દેખાયાં તે એકત્ર કરતાં કરતાં આજે ખોબો ભરાઈ ગયો. આકંઠ આસ્વાદ માણવાની સાથે એને બઘાને વહેંચવાનું મન પણ થયું...આશા છે કે આ વાંચતાં જે અમીનો ઓડકારનો અનુભવ મેં કર્યો છે એવી જ પરી તૃપ્તિ સૌને થાય. આ મોતીઓ અને આંખમાંથી ટપકતાં મોતીઓનો સંગમ થતો મેં જોયો અને અનુભવ્યો છે. આ ‘મોતીયારો’ માણતાં આખનો ઓવારો જો છલોછલ થશે તો કરેલ મહેનત ખરેખર લેખે લાગશે.’

--ડૉ. આઈ. કે. વીજળીવાળા (લેખકના ‘મોતીયારો’ પુસ્તકના ‘બે બોલ’માંથી સાભાર..)

‘ડૉ. વીજળીવાળા વ્યવસાયે ભાવનગરના જાણીતા બાળરોગ નીષ્ણાત છે. પોતાની ‘ચીલ્ડ્રન ડોસ્પીટલ’ ચલાવે છે. બાળક જેવા જ સંવેદનશીલ, નીખાલસ અને સરલ આ આદમી સીદ્ધહસ્ત લેખક પણ છે. ‘મોતીયારો’, ‘મનનો માળો’ અને ‘સાયલન્સ પ્લીઝ !’ જેવાં શીષ્ટ અને વીશીષ્ટ પુસ્તકો એમણે આપ્યાં છે. ઉપરોક્ત કથાઓ તેમના ‘મોતીયારો’ પુસ્તકમાંથી સાભાર લીધી છે. (પ્રકાશક : ઈમેજ પબ્લીકેશન્સ, : પાન : 70, મુલ્ય : 50 રુપીયા) પુસ્તકની પાંચ આવૃત્તી ચપોચપ ઉપડી જતાં હાલ પુસ્તક અપ્રાપ્ય જેવું છે. હવે લેખક જાતે જ તે પ્રકાશીત કરે છે. તેના મુખ્ય વીકેટા આર.આર. શેઠની કંપની sales@rrsheth.com હશે. તેમણે લેખકનો સંપર્ક સાધી શકો.

એમના પીતા કાસમભાઈ વીશે એમનાં બહેન ડૉ. શરીફા વીજળીવાળાનો એક લેખ ‘મારા બાપુ’ આપણે જાન્યુઆરી 21ની, 85મી ‘સન્ડે ઈમહેફીલ’માં વાંચ્યો છે જે <http://gujaratlexicon.com/index.php?action=downloadSeM> પરથી જોવા મળી શકશે.

--ઉત્તમ ગજજર (સુરત) અને બળવંત પટેલ (ગાંધીનગર)

‘ઉત્તમગજજર’માં અને ‘વીજયા’ ફોન્ટમાં અક્ષરાંકન : uttamgajjar@hotmail.com
‘સન્ડે ઈમહેફીલ’ -- વર્ષ : ત્રીજું -- અંક : 108 -- July 1, 2007

શુક્રવાર ૧૩મી જાન્યુઆરી ૨૦૦૬ના દીને મુંબઈ ખાતે લેક્સીકોનના થયેલા પ્રથમ લોકાર્પણ પછી 3,51,000

જેટલા ભાષાપ્રેમીઓએ અત્યાર સુધીમાં <http://www.gujaratlexicon.com> લેક્સીકોનની મુલાકાત

